

**PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOJ MJERI
NAPLATE POREZNOG DUGA UZROKOVANOG GOSPODARSKOM KRIZOM,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOJ MJERI NAPLATE POREZNOG DUGA UZROKOVANOG GOSPODARSKOM KRIZOM, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Vežano uz ustavne ovlasti propisane člankom 49. Ustava Republike Hrvatske po kojima država potiče gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brine se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva, predlaže se zakonska mjera kojom bi se u nadolazećem razdoblju doprinijelo lakšoj i sigurnijoj naplati krizom uzrokovanih dospjelih i neplaćenih poreza.

Naime, uslijed gospodarske krize, koja ima značajni utjecaj, kako na globalnoj razini, tako i u Republici Hrvatskoj, znatan dio poduzetnika je dospio u stanje nelikvidnosti tijekom posljednjih godina. Nelikvidnost se očituje u nemogućnosti redovitog izvršenja plaćanja prema državi i radnicima (kroz neredovite isplate plaća i doprinosa), dobavljačima, bankama, a prouzročena je poremećajima na svjetskom tržištu i tržištu u zemlji zbog smanjenja prihoda i smanjenja obujma poslovanja.

U cilju lakše naplate poreznih dugovanja te stvaranja uvjeta za naplatu budućih poreznih davanja i osiguravanjem likvidnosti i opstojnosti poduzetnika, kao instrument za naplatu dospjelog i nepodmirenog poreznog duga predlaže se reprogramiranje poreznog duga, pod za to predviđenim uvjetima.

Naime, reprogramiranjem poreznog duga nastalog do 31. prosinca 2010. kao jednokratnom mjerom pomoći poduzetnicima s problemima u likvidnosti, produljuje se rok plaćanja poreznog duga u slučaju kada dužnik, unatoč primjeni raspoloživih instrumenata naplata nije u mogućnosti pravovremeno platiti isti.

Reprogramiranje poreznog duga ima obilježje kredita kojeg država kao vjerovnik daje dužniku uz kamatnu stopu u visini tržišne, a koja je niža od zakonske zatezne.

Ekonomska opravdanost mjere nalazi se činjenici kako se istom želi održati kontinuiranost i održivost punjenja državnog proračuna, a s druge strane potiče poduzetnička aktivnost čiji je smisao upravljanje rizicima i suočavanje s posljedicama donesenih poduzetničkih odluka.

Naime, jedan od bitnih uvjeta za odobrenje reprogramiranja naplate poreznog duga je uredno izvršavanje novih poreznih obveza. Istovremeno ovom mjerom naplata poreznog duga za državu se olakšava jer se izbjegavaju daljnji troškovi naplate zbog vođenja ovršnog postupka, dok se poduzetnicima omogućava lakše rješavanje problema nelikvidnosti, što posljedično dovodi i do pravovremenog rješavanje obveza prema radnicima i vjerovnicima.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 159. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku budući se njime predlaže mjera koja će olakšati poslovanje poduzetnicima u smislu lakšeg rješavanja problema nelikvidnosti.

Također, radi naravi predložene porezne mjere, predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona danom objave u Narodnim novinama.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O POSEBNOJ MJERI NAPLATE POREZNOG DUGA UZROKOVANOG GOSPODARSKOM KRIZOM

Tekst prijedloga ovoga Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga Zakona u skladu s prijedlogom za provedbu hitnog postupka.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOJ MJERI NAPLATE POREZNOG DUGA UZROKOVANOG GOSPODARSKOM KRIZOM

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti, način i postupak naplate, dospjelog i nenaplaćenog, odnosno neplaćenog poreznog duga nastalog do 31. prosinca 2010.

Porezni dug

Članak 2.

- (1) Porezni dug u smislu ovoga Zakona jest dospjeli i nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao do 31. prosinca 2010. s osnove poreza, carina, trošarina i doprinosa, osim doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca, te doprinosa za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje (u daljnjem tekstu: porezni dug).
- (2) Porezni dug čine glavnica i kamate.

Subjekti primjene

Članak 3.

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje isključivo na naplatu poreznog duga poduzetnika.
- (2) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka jest poduzetnik definiran Općim poreznim zakonom.
- (3) Ovaj Zakon ne odnosi se na financijske institucije, uključujući kreditne institucije, kreditne unije, investicijska društva, društva za osiguranje i reosiguranje, *leasing* društva, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac.

Primjena drugih propisa

Članak 4.

Na naplatu poreznog duga kako je utvrđeno ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona i drugih poreznih propisa, osim ako je ovim Zakonom drukčije određeno.

Način naplate poreznog duga

Članak 5.

(1) Naplata poreznog duga provodi se na zahtjev poduzetnika reprogramiranjem naplate poreznog duga u cijelosti ili djelomično, na rok do 30 mjeseci, a prema uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Naplata poreznog duga po odobrenom reprogramiranju sukladno ovom Zakonu odobrava se u mjesečnim obrocima.

Članak 6.

(1) Na reprogramiranu glavnicu poreznog duga sukladno članku 5. ovoga Zakona primjenjuje se kamatna stopa u visini prosječne kamatne stope na trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospeljeća od 364 dana, ostvarena na zadnjoj aukciji trezorskih zapisa Ministarstva financija koja je prethodila danu stupanja na snagu ovog Zakona, uvećane za 5 postotnih bodova.

(2) Kamate iz stavka 1. ovoga članka obračunavaju se primjenom metode iz članka 3. Zakona o kamatama.

Zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga

Članak 7.

(1) Pisani i obrazloženi zahtjev za reprogramiranje naplate poreznog duga (u daljnjem tekstu: Zahtjev) sukladno ovom Zakonu poduzetnici mogu podnijeti u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Zahtjev sadrži:

- prijedlog načina reprogramiranja naplate poreznog duga (u cijelosti ili djelomično) i prijedlog razdoblja reprogramirane naplate poreznog duga,
- osobni identifikacijski broj (OIB) poduzetnika,
- poslovni i financijski plan poduzetnika za razdoblje za koje se traži reprogramiranje,
- razloge zbog kojih je nastao porezni dug,

- podatke o strukturi vlasništva poduzetnika,
- podatke o povezanim društvima,
- podatke o sudskim postupcima koji imaju utjecaj na poslovanje poduzetnika,
- prijedlog instrumenata osiguranja naplate poreznoga duga, a sukladno Općem poreznom zakonu.

(3) Zahtjev se podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

(4) Zahtjev će se odbaciti ako poduzetnik koji podnosi zahtjev nije uredan porezni obveznik nakon 1. siječnja 2011.

(5) Za potrebe stavka 4. ovoga članka poduzetnik će se smatrati urednim poreznim obveznikom nakon 1. siječnja 2011. ako su njegove uplate tijekom 2011. po osnovi poreznog duga nastalog u 2011. jednake zaduženju toga poreznoga duga u 2011. ili je do podnošenja Zahtjeva u cijelosti podmirio ovo zaduženje.

(6) Zahtjev zaprimljen nakon roka iz stavka 1. ovog članka neće se uzeti u razmatranje.

Rješenje o reprogramiranju naplate poreznog duga

Članak 8.

(1) O Zahtjevu se odlučuje rješenjem o reprogramiranju naplate poreznog duga (u daljnjem tekstu: Rješenje).

(2) Rješenje donosi Ministarstvo financija.

(3) U postupku odlučivanja o Zahtjevu posebno će se uzimati u obzir održivost poslovnog i financijskog plana poduzetnika, kontinuitet plaćanja poreznih obveza, procjena kretanja broja zaposlenih, te spremnost vjerovnika da će podržati postupke koji omogućavaju rješavanje nelikvidnosti poduzetnika prema ovom Zakonu.

Ukidanje rješenja

Članak 9.

(1) Ministarstvo financija ukinut će Rješenje ukoliko utvrdi da se poduzetnik ne pridržava rokova i načina plaćanja utvrđenih Rješenjem.

(2) Rješenjem koje će se donijeti u postupku ukidanja Rješenja iz članka 8. ovoga Zakona utvrdit će se stanje poreznog duga na dan donošenja toga rješenja i obvezati poduzetnika na plaćanje utvrđenog poreznog duga sukladno Općem poreznom zakonu.

Tijek zastare poreznog duga

Članak 10.

Za vrijeme trajanja reprogramirane naplate poreznog duga sukladno ovom Zakonu zastara poreznoga duga ne teče.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“.

VI. OBRAZLOŽENJE TEKSTA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Odredbama ovoga članka uređuje se predmet Zakona, odnosno uvjeti, način i postupak naplate, dospjelog i nenaplaćenog, odnosno neplaćenog poreznog duga nastalog do 31. prosinca 2010.

Uz članak 2.

Odredbom ovog članka definira se porezni dug za potrebe ovoga Zakona. Naime, porezni dug u smislu ovoga Zakona jest dospjeli i nenaplaćeni, odnosno neplaćeni porezni dug nastao do 31. prosinca 2010. s osnove poreza, carina, trošarina i doprinosa, osim doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika pojedinca, te doprinosa za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predlaže se da ova mjera osim glavnice poreznog duga nastalog do 31. prosinca 2010. obuhvati i obračunatu kamatu na taj dug.

Uz članak 3.

Mjera predložena ovim Zakonom odnosi se isključivo na naplatu poreznog duga poduzetnika kako je on definiran Općim poreznim zakonom uz iznimku svih financijskih institucija, a koje primjerice uključuju kreditne institucije, kreditne unije, investicijska društva, društva za osiguranje i reosiguranje, *leasing* društva, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac. Također, ova mjera ne odnosi se na porezni dug građana.

Uz članak 4.

Ovim Zakonom uređuje se primjena Općeg poreznog zakona i drugih poreznih propisa u svim pitanjima koja nisu posebno uređena ovim Zakonom.

Uz članak 5.

Predlaže se provođenje ove mjere kroz reprogramiranje naplate poreznog duga, a na zahtjev poduzetnika. Porezni dug može se reprogramirati u cijelosti ili djelomično i to na rok do 30 mjeseci u mjesečnim obrocima ako poduzetnik ispuni uvjete propisane ovim Zakonom.

Uz članak 6.

Na reprogramirani porezni dug plaća se kamata, a visina kamatne stope utvrđuje se u visini prosječne kamatne stope na trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospjeća od 364 dana, ostvarena na zadnjoj aukciji trezorskih zapisa Ministarstva financija koja je prethodila danu stupanja na snagu ovog Zakona, uvećane za 5 postotnih bodova. Također, uređeno je kako se kamata obračunava po metodi iz članka 3. Zakona o kamatama (Narodne novine, broj 94/04 i 35/05 - Zakon o obveznim odnosima).

Uz članak 7.

Pisani i obrazloženi zahtjev za reprogramiranjem naplate poreznog duga poduzetnici mogu podnijeti najkasnije u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona

nadležnoj ispostavi Porezne uprave. Detaljno je uređen i sadržaj navedenog zahtjeva. Zahtjev poduzetnika za reprogramiranjem poreznog duga odbacit će se ako poduzetnik nije uredan porezni obveznik nakon 01. siječnja 2011. Poduzetnik se smatra urednim poreznim obveznikom nakon 1. siječnja 2011. ako su njegove uplate tijekom 2011. po osnovi poreznog duga nastalog u 2011. jednake zaduženju toga poreznoga duga u 2011. ili je do podnošenja zahtjeva u cijelosti podmirio ovo zaduženje.

Uz članak 8.

Ovim se odredbama uređuje postupanje i odlučivanje Ministarstva financija o zahtjevu poduzetnika za reprogramiranjem naplate poreznog duga. U postupku donošenja rješenja posebno će se uzimati u obzir održivost poslovnog i financijskog plana poduzetnika, kontinuitet plaćanja poreznih obveza, procjena kretanja broja zaposlenih, te spremnost vjerovnika da će podržati postupke koji omogućavaju rješavanje nelikvidnosti poduzetnika prema ovom Zakonu.

Uz članak 9.

Ovim se odredbama uređuju postupanje Ministarstva financija ako poduzetnik ne ispunjava obveze utvrđene rješenjem o reprogramiranju poreznog duga. Naime, Ministarstvo financija ukinut će rješenje o reprogramiranju poreznog duga ukoliko utvrdi da se poduzetnik ne pridržava rokova i načina plaćanja utvrđenih rješenjem, a novim rješenjem koje će se donijeti u postupku ukidanja rješenja o reprogramiranju poreznog duga utvrdit će se stanje poreznog duga na dan donošenja novoga rješenja i obvezati poduzetnika na plaćanje utvrđenog poreznog duga sukladno Općem poreznom zakonu.

Uz članak 10.

Ovom se odredbom o tijeku zastare poreznoga duga uređuje kako za vrijeme trajanja reprogramirane naplate poreznog duga zastara poreznoga duga ne teče.

Uz članak 11.

Uređeno je da ovaj Zakon stupi na snagu danom objave u Narodnim novinama.